

Verkiezingen 9 juni 2010 Weet wat je stemt Gelijke Behandeling Nederlands of Europees

Van 9 mei naar 9 juni

De dag van Europa wordt elk jaar gevierd op 9 mei. In 2010 is er dan nog slechts een maand te gaan voordat de Nederlandse burger op 9 juni weer naar de stembus gaat voor het kiezen van een nieuwe Tweede Kamer.

Tussen de discussies over bezuinigen en hypotheek-renteaftrek besteden partijen gelukkig ook aandacht aan Europa. Partijen staan in hun verkiezingsprogramma's stil bij wat zij vinden dat Nederland zou moeten doen, of wat de Europese Unie zou moeten laten.

Minder duidelijk is wat politieke partijen voor gelijke behandeling en non-discriminatie op Europees niveau willen regelen. Om die reden heeft Platform Artikel 19 woordvoerders op het gebied van gelijke behandeling in de Kamer gevraagd om te reageren op enkele vragen. Alle zittende partijen zijn bevroegd, in deze folder vindt u hun antwoorden.

Gelijke behandeling?

Platform Artikel 19 heeft politici bevroegd met enkele prikkelende stellingen. In welke mate moet gelijke behandeling Europees geregeld worden? Of kan Nederland dit uitstekend zelf doen? En is de ene grond niet een beetje meer gelijk dan de andere grond, verdienen alle gronden echt allemaal dezelfde bescherming? En vanuit welk perspectief kijkt een politieke partij eigenlijk naar gelijke behandeling; ligt de grens van het bevorderen van gelijke behandeling in het financiële plaatje of verleent de morele kant ervan een ruimer bereik voor bescherming?

Platform Artikel 19 hoopt dat u door het lezen van deze brochure op 9 juni een geïnformeerde keuze kunt maken in het stemhokje. Platform Artikel 19 stemt in elk geval vóór gelijke behandeling in Europa en Nederland!

Platform Artikel 19

Platform Artikel 19 is een samenwerking van een aantal organisaties die, ieder vanuit hun eigen deskundige invalshoek, gelijke behandeling in Nederland bevorderen. Het Platform geeft informatie over Europese richtlijnen en over het beleid van de Europese Unie. Ook adviseert het Platform over de omzetting van Europese regels in Nederland. Uitgangspunt is dat die de ruimste bescherming tegen discriminatie bieden. Het Platform geeft commentaar op lopende kwesties, publiceert boeken en brochures, organiseert publieksdebatten en andere bijeenkomsten.

Artikel 19 van het VWEU geeft de Europese Commissie, na goedkeuring door het Europees Parlement, de bevoegdheid maatregelen te nemen om discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele voorkeur te bestrijden.

Stem op gelijke behandeling!

Platform Artikel 19 hoopt dat u door het lezen van deze brochure op 9 juni een geïnformeerde keuze kunt maken in het stemhokje. Platform Artikel 19 stemt in elk geval van harte in met gelijke behandeling voor iedereen, in Europa en in Nederland!

Meer informatie over activiteiten en publicaties van Platform Artikel 19 kunt u vinden via:

www.platform-artikel19.eu

Gelijke Behandeling moet primair in Nederlands verband vorm krijgen.

Gelijkwaardige behandeling is nastrevenswaardig, dat staat wat het CDA betreft buiten kijf. In het christen-democratisch mensbeeld zijn wij unieke, maar gelijkwaardige schepselen. Dat is het uitgangspunt voor hoe wij met elkaar moeten omgaan. Een Europese richtlijn kan het aangewezen instrument zijn om bijvoorbeeld gelijke behandeling van gehandicapten naar een hoger peil te trekken in landen die op dit gebied een ongewenste achterstand hebben. Wel wil het CDA, uitgaande van het beginsel van subsidiariteit, gelijke behandeling primair via nationaal verband vormgeven. Europa hoeft niet te regelen wat Nederland ook prima zelf kan regelen.

Alle non-discriminatiegronden zouden hetzelfde beschermingsniveau moeten hebben.

Gelijkwaardige behandeling staat bij het CDA hoog in het vaandel. Alle vormen van discriminatie moeten met hand en tand worden bestreden. De verschillende discriminatievormen vergen echter wel een onderscheiden aanpak. Publieke gebouwen kunnen we toegankelijk maken voor gehandicapten, maar discriminatie op grond van godsdienst hangt sterk samen met het heersende klimaat van toegestane meningen en kan daarom op minder concrete wijze bestreden worden. Of denk aan discriminatie op grond van leeftijd. Deze vorm van discriminatie hoeft niet per definitie verdacht te zijn. Zo kunnen voetballers hun top bereiken als ze 23 jaar zijn, terwijl de dirigent Haitink op 80-jarige leeftijd nog velen in vervoering weet te brengen. Het CDA kijkt dan ook met een kritisch oog naar de Europese ontwerprichtlijn Gelijke Behandeling buiten Arbeid, omdat deze vrijwel alle discriminatievormen tegelijk wil tegengaan en dat middels enkele pagina's tekst. We moeten uitkijken dat we daarmee niet terecht komen in allerlei juridische procedures, omdat we alle non-discriminatiegronden tegelijk op dezelfde manier willen regelen.

Meervoudige discriminatie moet wel/niet in de wetgeving opgenomen worden.

Ook discriminatie op basis van meerdere gronden moeten we tegengaan. Een mens heeft immers meerdere kenmerken en eigenschappen en kan daardoor op meerdere gronden tegelijk worden gediscrimineerd. Of het wenselijk is meervoudige discriminatie in wetgeving op te nemen, moeten we bezien vanuit de waarden van de democratische Nederlandse rechtsstaat. Op het moment dat deze waarden op enigerlei wijze in gevaar zijn, dienen we in nationaal verband hiertegen op te treden.

Wanneer het gaat om gelijke behandeling of het bestrijden van discriminatie dient allereerst gekeken te worden naar de financië-

le / ethische / morele kant van de zaak en pas daarna....

Als we gelijke behandeling gaan beoordelen op slechts één aspect van de zaak, dan doen we aan de complexiteit van gelijke behandeling geen recht. Gelijke behandeling zelf is bovendien geen op zichzelf staande, geïsoleerde waarde, maar moet altijd worden afgewogen tegen de implicaties voor andere grondrechten. Niet voor niets kennen we grondrechten zoals de vrijheden van meningsuiting, godsdienst en onderwijs.

Zoals prof. dr. A.M. Donner al stelde in 1986: 'De staat kan emancipatie bevorderen door het voorbeeld te geven. Als hij haar [echter] oplegt of zelfs maar de emancipatie tot verplichte leer wil stellen, dan wordt hij even tiranniek als de Sovjetstaat die menend zeker te weten wat democratie is, tot een hoogst ondemocratisch beleid komt.' De overheid is, kortom, gedwongen om haar beslissingen te baseren op een breed complex van afwegingen. Die beslissingen moet zij altijd bezien door de bril van de algehele kwaliteit van onze democratische rechtsstaat. Een geïsoleerde focus op gelijke behandeling doet daaraan geen recht. In de democratie moet tevens sprake zijn van pluralisme. Pluralisme krijgt vorm als de overheid zich terughoudend opstelt en het beginsel 'sovereiniteit in eigen kring' serieus in acht neemt. Kerken, scholen en andere organisaties met een eigen identiteit moeten de ruimte hebben om verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar en zo op hun eigen manier zin aan het leven te geven. Anders wordt onze samenleving een afschrikwekkende eenheidsworst waarin geen enkele ruimte bestaat voor de eigenheid van personen en organisaties.

In het conceptprogramma van mijn partij wordt aandacht aan emancipatie/gelijke behandeling besteed.

Het conceptprogramma van het CDA pleit voor het actief tegengaan van onterechte leeftijdsdiscriminatie op de arbeidsmarkt. Ook maakt het programma zich hard voor pluralisme als bestaansvoorwaarde voor de democratie. Een eenzijdige focus op gelijke behandeling kan deze bestaansvoorwaarde in gevaar brengen. Daarnaast voert het programma een warm pleidooi voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes in ontwikkelingslanden. Hiermee kan een positieve bijdrage worden geleverd aan de opbouw van de samenleving en aan de economische ontwikkeling aldaar.

Woordvoerder:
Ad Koppejan

Gelijke Behandeling moet het liefst in Europees/Nederlands verband vorm krijgen want.... Maar....

Ieder mens heeft recht op gelijke behandeling, ongeacht of dat in Nederland is of daarbuiten, dat is een mensenrecht. Daarom zet de PvdA zich in voor gelijke behandeling waar het kan; in Nederlandse wet- en regelgeving, in buitenlands beleid, en in Europa. De PvdA vindt het belangrijk dat gelijke behandeling in Nederland hoog op de agenda staat en dat de afspraken die we hier hebben goed nageleefd worden. Wij zullen ons ook inzetten voor het verbeteren van die afspraken, zodat we discriminatie en ongelijke behandeling op alle gronden uitbannen. De PvdA vindt ook dat er voor de EU een taak ligt om gelijke behandeling te garanderen. Eén van de fundamentele waarden van de EU is dat alle mensen gelijk zijn.

Alle non-discriminatiegronden zouden wel/niet hetzelfde beschermingsniveau moeten krijgen omdat.... Tenzij

De PvdA vindt dat alle non-discriminatiegronden hetzelfde beschermingsniveau moeten krijgen, er zou geen hiërarchie moeten bestaan in deze gronden. Discriminatie op grond van sekse, nationaliteit, etniciteit, geloofsovertuiging, seksuele oriëntatie, handicap en leeftijd is geen van allen acceptabel.

Meervoudige discriminatie moet wel/niet in de wetgeving opgenomen worden. De huidige praktijk laat zien dat

De PvdA vindt dat meervoudige discriminatie in de wetgeving moet worden opgenomen. Het komt voor dat mensen zich op meerdere gronden gediscrimineerd voelen. Bijvoorbeeld op grond van sekse en leeftijd, of van etnische achtergrond en geloofsovertuiging. Voor hen is het in de huidige situatie niet mogelijk om op basis van meerdere non-discriminatiegronden een klacht in te dienen. Zij moeten er dan één uitkiezen waardoor de werkelijke situatie geweld aan gedaan wordt.

Wanneer het gaat om gelijke behandeling of het bestrijden van discriminatie dient allereerst gekeken te worden naar de financiële / ethische / morele kant van de zaak en pas daarna... Bedacht moet worden dat ...

Gelijke behandeling is een principekwestie; alle mensen hebben recht op gelijke behandeling. Dit principe staat bij de PvdA voorop en dit moet in alle gevallen het uitgangspunt zijn.

In het programma van mijn partij wordt wel/niet expliciet aandacht aan emancipatie/ gelijke behandeling besteed want ... er wordt ingegaan op....

De PvdA heeft emancipatie heel expliciet in haar programma staan. Iedereen moet gelijke kansen krijgen om zijn of haar eigen talenten maximaal te ontwikkelen. Iedereen telt mee, naar aanleg en vermogen, van kansarm tot kansrijk. Wij zien onderwijs en cultuur als onmisbaar voor emancipatie.

Specifiek vindt de PvdA dat de overheid het goede voorbeeld dient te geven door bij te dragen aan het aandeel vrouwen in topfuncties bij de benoeming van hoge ambtenaren. Wij strijden ook tegen ongelijke betaling voor gelijk werk.

De PvdA vindt dat de wet zo moet worden aangepast dat geen enkele school leerlingen en leraren vanwege hun seksuele geaardheid mag weigeren. Ook vinden wij dat geen enkele trouwambtenaar mag weigeren om een homostel in de echt te verbinden.

Woordvoerder: **Anja Timmer**

Uit het concept verkiezingsprogramma:

"Veiligheid in de klassieke zin van het woord behoort tot de kern van de rechtstaat. Veilig ben je als je niet bang hoeft te zijn voor geweld of intimidatie. Niet bang voor discriminatie of voor het verlies van vrijheid of of bescherming."

Gelijke Behandeling moet primair in Nederlands verband vorm krijgen.

Gelijke Behandeling moet het liefst zowel in Nederland als in Europees verband vorm krijgen. Gelijke behandeling is de kern van iedere, zichzelf respecterende rechtstaat. GroenLinks is van mening dat alle EU-landen Gelijke Behandeling hoog in het vaandel moeten hebben. Om Gelijke Behandeling bij alle EU-landen op de agenda te houden en ervoor te zorgen dat er op nationaal niveau ook daadwerkelijk maatregelen worden genomen, zijn maatregelen in EU verband een uitstekend middel.

Alle non-discriminatiegronden zouden wel/niet hetzelfde beschermingsniveau moeten krijgen omdat.... Tenzij

GroenLinks is van mening dat alle non-discriminatiegronden hetzelfde beschermingsniveau moeten hebben. De verschillende grondrechten begrenzen elkaar en het is daarom niet mogelijk om te bepalen dat de ene non-discriminatiegrond zwaarder zou moeten wegen dan een andere. Een grondrecht als bijvoorbeeld godsdienstvrijheid houdt geen vrijbrief in om discriminerend te handelen. Uiteindelijk is het aan de rechter om aan de hand van de feiten in het individuele geval te bepalen hoe grondrechten zich tot elkaar verhouden.

Meervoudige discriminatie moet wel/niet in de wetgeving opgenomen worden. De huidige praktijk laat zien dat

GroenLinks is tegenstander van het opnemen van een apart artikel voor meervoudige discriminatie. Natuurlijk moet een rechter zwaarder kunnen straffen naarmate de feiten ernstiger zijn. Het opnemen van een meervoudig discriminatieartikel lost dat niet op. In het geval van meervoudige discriminatie moet de rechter voldoende vrijheid hebben om afhankelijk van de omstandigheden van het geval tot een oordeel te komen. GroenLinks kan zich daarbij voorstellen dat de strafmaat voor meervoudige discriminatie daarbij zwaarder zal zijn dan bij enkelvoudige discriminatie.

Wanneer het gaat om gelijke behandeling of het bestrijden van discriminatie dient allereerst gekeken te worden naar de financiële / ethische / morele kant van de zaak en pas daarna... Bedacht moet worden dat ...

GroenLinks is van mening dat bij het bestrijden van discriminatie alle kanten van de zaak worden meegenomen en kan geen prioriteit stellen tussen de financiële, ethische of morele kant van de zaak. Het is im-

mers van het individuele geval afhankelijk welke schade het zwaarst telt en GroenLinks vindt dat het niet aan de politiek is om daar een prioriteit in te stellen. De rechter moet bij de bestrafing van discriminatie alle kanten van de zaak mee kunnen nemen en daar een afweging in kunnen maken. Vooraf prioriteit stellen zal deze afweging onnodig frustreren.

In het programma van mijn partij wordt wel/niet expliciet aandacht aan emancipatie/ gelijke behandeling besteed want ... er wordt ingegaan op.....

GroenLinks besteedt in haar verkiezingsprogramma uiteraard aandacht aan emancipatie. Het is één van de pijlers van de partij. Wij willen de omslag maken naar een echt moderne arbeidsmarkt. Iedereen moet werk en zorg voor kinderen, ouderen, vrienden kunnen combineren. Ook bv. in het integratiedebat is emancipatie onze leidraad. Als het gaat om gelijke behandeling wil GroenLinks dat in artikel 1 van de Grondwet expliciet wordt gemaakt dat ook discriminatie op grond van seksuele voorkeur, leeftijd en handicap niet is toegestaan.

Woordvoerder: **Ineke van Gent**

Uit het concept verkiezingsprogramma:

"Vrijzinnigheid betekent ook dat je staat voor redelijkheid en dialoog. Voor een open samenleving met respect voor mensenrechten en minderheden. Er zijn dus grenzen: geen geweld, geen discriminatie, geen geloofsdwang."

SP

Discriminatie is de bijl aan de wortel van de samenleving. Discriminatie verhoudt zich geenszins met de menselijke waardigheid en de gelijkwaardigheid van mensen. Discriminatie belemmert ook de integratie, participatie en emancipatie. Het uitsluiten van mensen om wie ze zijn is een kwalijke zaak en moet worden aangepakt.

Door meldingen en aangiften van discriminatie serieus te nemen. Door de capaciteit en deskundigheid bij politie en justitie te vergroten. Maar ook door een actievere overheid. Artikel 1 moet gerespecteerd worden. Overheidsambtenaren mogen niet weigeren mensen van hetzelfde geslacht te huwen. Leerlingen krijgen een acceptatierecht, zodat zij niet geweigerd kunnen worden vanwege hun (religieuze) achtergrond. Leraren mogen niet meer geweigerd worden op scholen vanwege hun seksuele geaardheid. In sommige gevallen moeten wetten en regels worden aangepast, in andere gevallen moeten ze worden gehandhaafd.

De aanpak van discriminatie op de arbeidsmarkt is nu te vrijblijvend en moet grotere prioriteit krijgen. Discriminatie op de arbeidsmarkt is een gigantisch groot probleem en mogen we niet accepteren. Het mag niet uitmaken of iemand Mark of Mohammed heet, of iemand twintig of vijftig jaar is. Of iemand man of vrouw is. Gelijke gevallen moeten gelijk behandeld worden. De arbeidsinspectie moet de mogelijkheid krijgen om meldingen van (leeftijds)discriminatie te onderzoeken en overtreders te beboeten. Op deze manier moet ook ongelijke beloning van vrouwen die voor eenzelfde functie een lagere beloning krijgen dan mannen, actief bestreden worden.

Gelijke behandeling zal zowel in Europees als Nederlands verband vorm moeten krijgen. De SP denkt dat op het gebied van discriminatie Europa ook best initiatieven kan nemen. In Italië kunnen homo's niet samen een hotelkamer boeken. Het is daarom goed dat er een Europese richtlijn komt waarin minimale eisen worden vastgelegd. Dat is internationale solidariteit. Nederland voldoet al aan een groot deel van de Europese minimale eisen. Echter, ook in Nederland is er nog een wereld te winnen. Neem de werknemers van boven de vijftig jaar die zich suf solliciteren, maar geen baan kunnen krijgen. Of neem de ongelijke beloning van vrouwen in het Nederlands bedrijfsleven. Maar ook het weigeren van leraren op sommige scholen vanwege hun seksuele voorkeur. Nederland kan nog veel alerter zijn, er is geen enkele reden om in Nederland stil te zitten. We kunnen en moeten vooruit met bestrijding van discriminatie en betere invulling van gelijke behandeling.

Discriminatie, enkelvoudig of meervoudig, moet worden benoemd in wetten en regels. Mensen die gediscrimineerd worden of in gelijke gevallen, ongelijk behandeld worden dienen beschermd te worden door wetten en regels. Iedere vorm van discriminatie, enkelvoudig

of meervoudig is er een teveel. In de grondwet staan belangrijke grondrechten van burgers opgenomen. Uitsluiting van mensen om wie zij zijn, is discriminatie en strafbaar.

Bij gelijke behandeling of het bestrijden van discriminatie dient allereerst gekeken te worden naar de morele kant van de zaak. De SP vindt het daarom belangrijk dat er rechten worden toegekend in de op handen zijnde Europese richtlijn. De rechten die je aan mensen geeft kosten geen geld. Denk bijvoorbeeld aan het recht om als homo niet gediscrimineerd te worden. Er zijn echter ook rechten die wel geld kosten, zoals het toegankelijk maken van het openbaar vervoer en de openbare ruimten voor gehandicapten. Wat de SP betreft mag bestrijding van discriminatie wel wat kosten. Wij zien daarbij het liefst dat er sprake is van een ingroeimodel, zodat we het geld wat nodig is in de komende jaren bij elkaar kunnen sprokkelen.

In het SP-verkiezingsprogramma staat emancipatie, gelijke behandeling en bestrijding van discriminatie centraal. Een aantal punten uit het SP programma:

De SP wil discriminatie op de arbeidsmarkt bestrijden door de arbeidsinspectie de mogelijkheid te geven om meldingen van (leeftijds)discriminatie te onderzoeken en overtreders te beboeten.

Om vrouwen gelijke kansen te geven om te werken worden beloningsverschillen aangepast en komen er meer mogelijkheden om arbeid en zorg te combineren. Discriminatie van homo's, lesbo's en transseksuelen tolereren we niet. Geweld tegen deze groepen wordt altijd door politie en justitie aangepakt.

Discriminatie op de arbeidsmarkt accepteren we niet. Het mag niet uitmaken of iemand Mark of Mohammed heet.

Voor mensen met een handicap maken we het openbaar vervoer en de openbare ruimten beter toegankelijk.

Woordvoerder: **Sadet Karabulut**

1. Gelijke Behandeling moet het liefst in Europees / Nederlands verband vorm krijgen want..... Maar.....

Gelijke behandeling bestaat al in Europees verband (EVRM, etc), dus Nederland hoeft als zodanig zich daar niets extra aan te doen. De rechten van de mens zijn al uitgebreid verankerd in verschillende verdragen en kunnen ook aangevochten worden bij het Europese Hof. In Europees verband moet wel goed vastgelegd worden wat verstaan wordt onder het vrije economische verkeer, dus ook vrije vestiging van werknemers en het vrije verkeer van diensten.

2. Alle non-discriminatiegronden zouden wel/niet hetzelfde beschermingsniveau moeten hebben omdat.... Tenzij...

Zouden wel hetzelfde beschermingsniveau moeten hebben. Dat ligt aan de basis van gelijkheid voor iedereen, ongeacht kleur, sekse, geloof, seksuele geaardheid, etc. Ook dit is in principe al in de wet verankerd, ook op Europees niveau.

3. Meervoudige discriminatie moet wel/niet in de wetgeving opgenomen worden. De huidige praktijk laat zien dat...

Niet in de wetgeving worden opgenomen, discriminatie op basis van een enkel feit is al voldoende, daarom is het overbodig om extra wetgeving te formuleren om meervoudige discriminatie aan te pakken. De huidige praktijk laat zien dat er inderdaad soms gediscrimineerd wordt op basis van achtergrond, etc., maar dit blijft moeilijk aan te vechten omdat er altijd andere redenen geformuleerd worden dan de werkelijke waarom iemand niet wordt aangenomen voor een baan bv.

4. Wanneer het gaat om gelijke behandeling of het bestrijden van discriminatie dient allereerst gekeken te worden naar de financiële /ethische / morele kant van de zaak en pas daarna.... Bedacht moet worden dat ...

Naar de morele kant. Discriminatie is een verwerpelijke gedachte die moreel niet toelaatbaar zou moeten zijn. Dit principe en deze gedachte moet dan ook op wat voor manier bestreden worden. Kinderen moeten van jongs af aan worden bij gebracht op school en in de opvoeding dat iedereen gelijk is. Daarna moet worden gekeken naar de uitwerking van het principe discriminatie, bv op de werkvloer. Dat is verboden, en dus strafbaar. Dus eerst moet het idee bestreden worden, daarna de consequentie ervan.

5. In het programma van mijn partij wordt wel / niet expliciet aandacht aan emancipatie/gelijke behandeling besteed want... er wordt ingegaan op.....

Hiervoor verwijs ik u graag gemakshalve door naar ons verkiezingsprogramma, op vvd.nl, p41, 4.3. Hier wordt dus aandacht besteed aan discriminatie. Ook wij vinden dit belangrijk, niet je afkomst maar je toekomst geldt.

Woordvoerder: **Han ten Broeke**

Uit het concept verkiezingsprogramma:

De VVD staat voor een samenleving waarin iedereen meedoet. Ongeacht geloof, ras of afkomst. De VVD sluit niemand uit. Bij de VVD staat niet je afkomst maar je toekomst centraal. Niet je geloof maar je gedrag. Niet de groep maar het individu. Wij accepteren niet dat mensen in een hoek worden gezet. Maar ook niet dat mensen dat zelf doen. De VVD verwacht dat mensen de kansen grijpen die hun worden geboden. Gelijke rechten zijn er voor iedereen. Maar ook gelijke plichten. Wij treden op daar waar het fout gaat. Maar moedigen iedereen die wil meedoen en op een positieve manier bijdraagt aan de samenleving juist aan. De VVD staat voor zelfontplooiing van ieder individu, onafhankelijk van waar je wieg heeft gestaan.

Gelijke Behandeling moet het liefst in Europees/Nederlands verband vorm krijgen want... Maar

Nederland is een begin, maar we moeten verder kijken. Het is ontzettend belangrijk dat we internationaal de krachten bundelen om gelijke behandeling op Europees niveau te realiseren. Het liefst wereldwijd. Teveel vrouwen krijgen met geweld te maken (vrouwenbesnijdenis, eerwraak) of een gedwongen huwelijk. Jonge meisjes worden verstoten uit hun familie als ze de eer van de familie hebben geschaad. In Letland is onlangs zelfs een wet voorgesteld die homoseksuelen discrimineert. Onze Eurofractie onder leiding van Sophie in 't Veldt heeft hier hard tegen gestreden. Deze misstanden moeten aangepakt worden, en dat kan alleen door internationaal naar gelijke behandeling toe te werken. De Europese richtlijn voor gelijke behandeling maakt een Europees brede aanpak mogelijk. D66 steunt die richtlijn.

Alle non-discriminatiegronden zouden wel/niet hetzelfde beschermingsniveau moeten hebben omdat... Tenzij...

De wet moet natuurlijk voldoende bescherming bieden tegen alle vormen van discriminatie. Voor D66 is er geen enkel excuus voor discriminatie.

Meervoudige discriminatie moet wel/niet in de wetgeving opgenomen worden. De huidige praktijk laat zien dat...

Enkelvoudige discriminatie is al voldoende grond voor actieve aanpak. Meervoudige discriminatie is dan automatisch strafbaar.

Wanneer het gaat om gelijke behandeling of het bestrijden van discriminatie dient allereerst gekeken te worden naar de financiële/ethische/morele kant van de zaak en pas daarna.. Bedacht moet worden dat...

Bij het bestrijden van discriminatie kun je de financiële, ethische en morele elementen niet los van elkaar zien. Die aspecten hangen juist met elkaar samen. Onderscheid tussen mannen en vrouwen komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in een lager salaris voor vrouwen. Dat is zowel financieel als moreel onacceptabel.

In het programma van mijn partij wordt wel/niet expliciet aandacht aan emancipatie/gelijke behandeling besteed want... er wordt ingegaan op...

Artikel 1 van de Grondwet kent de gelijke behandeling en behoort daarmee tot één van de Nederlandse fundamentele waarden. In ons concept verkiezingsprogramma wordt die gelijke behandeling expliciet genoemd. Mensen in gelijke situaties moeten gelijk behandeld worden. Ongelijke behandeling van mannen en vrouwen, racisme, onderscheid op grond van handicap of onderscheid op welke basis dan ook is niet toegestaan. Mensen moeten vrij zijn in hun godsdienst, levensovertuiging of politieke gezindheid. D66 wil aan het eerste artikel van de grondwet ook de gelijke behandeling van gehandicapten en homo's toevoegen. D66 schrapt de enkele feit constructie uit de Algemene Wet Gelijke Behandeling zodat scholen niet langer kinderen mogen weigeren vanwege hun religie of achtergrond.

Ook besteedt D66 aandacht aan de emancipatie van vrouwen. D66 wil dat er voor vrouwen geen belemmeringen zijn om te werken. Kinderopvang moet toegankelijk zijn, werken moet lonen, oude rolpatronen van verdeling van werk en zorg moeten worden losgelaten.

Woordvoerder **Fatma Koser Kaya**

Uit het concept verkiezingsprogramma:

"Als traditioneel voorstaander van een sterke internationale rechtsorde en bescherming van mensenrechten, versterkt Nederland zijn leiderschapsrol in de internationale HLBT-emancipatie. Nederland bepleit in de Europese Unie stevige antidiscriminatie wetgeving voor alle burgers."

Grondrechten in samenhang

In de Grondwet staan de belangrijke waarborgen van de Nederlandse rechtsstaat. Daarin is weergegeven welke rechten en vrijheden burgers in Nederland hebben. Gelijke behandeling is daarvan een belangrijk onderdeel. In de SGP-visie staat gelijke behandeling in nauwe samenhang met andere grondrechten. De praktijk in vooral de laatste jaren is dat klassieke grondrechten en de bescherming van minderheden steeds meer op achterstand komen te staan, ten gunste van gelijke behandeling. Het verbod op discriminatie – en zeker de moderne interpretatie ervan – krijgt hierdoor een te grote plaats in de politieke en rechtspraktijk. Het evenwicht tussen de grondrechten wordt hierdoor verstoord.

Vanwege de nauwe relatie tussen grondrechten en het nationale culturele en politieke klimaat is het geen goede gedachte om gelijke behandeling op Europees niveau te regelen. Gelijke behandeling is een belangrijk thema dat nooit anders dan in samenhang met andere grondrechten gezien dient te worden. De SGP is dan ook geen voorstander van de plannen rond gelijke behandeling die nu op Europees niveau voorliggen. Die plannen zijn onduidelijk en eenzijdig. De waarschijnlijk grote consequenties ervan voor de rechtspraktijk en het bedrijfsleven zijn nu nog niet te overzien. Regeling van deze thematiek op Europees niveau zorgt ervoor dat elke vorm van nationaal maatwerk uit het zicht verdwijnt.

In het verkiezingsprogramma van de SGP staan diverse belangrijke thema's die alles met gelijke behandeling te maken hebben.

Gelijke fiscale behandeling

Er is sprake van ongelijke behandeling in de fiscale sfeer. Bij hetzelfde gezinsinkomen betalen alleenverdieners ongeveer twee keer zoveel belasting als tweeverdieners in precies dezelfde situatie. Door alle heffingskortingen en aftrekposten bevoordeelt de overheid via de belastingheffing tweeverdieners enorm, terwijl het voor eenverdieners – die juist aandacht willen voor goede opvoeding en mantelzorg – moeilijk is rond te komen. Deze ongelijke behandeling moet worden rechtgetrokken.

Gelijke behandeling bij welzijnssubsidies

Een van de concrete thema's waar op dit moment duidelijk sprake is van een botsing van grondrechten is de kwestie van subsidiëring van (welzijns)organisaties. Onder meer in Amsterdam is het afgelopen jaar gesproken over de vraag of organisaties die serieus werk willen maken van hun levensbeschouwelijke grondslag in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Dat werd afgewezen met als argument dat zij niet 'neutraal' waren. Juist dit is regelrechte discriminatie van organisaties en de personen die er werken. Vermeende bestrijding van discriminatie slaat in dergelijke gevallen door naar daadwerkelijke discriminatie van groepen in de samenleving vanwege hun levensbeschouwing. De bescherming daartegen is op dit moment onvoldoende.

Gelijke behandeling in het onderwijs

Vergelijkbare voorbeelden zijn te noemen in het onderwijs. Waar er in Nederland sprake is van vrijheid van onderwijs, daar wordt de laatste jaren in toenemende mate druk uitgeoefend om het bijzonder onderwijs onder de mal van het openbaar onderwijs te leggen. Hierdoor wordt bijzondere scholen een seculiere levensbeschouwing opgedrongen. Ook hier is sprake van een toenemende vorm van discriminatie van organisaties vanwege hun opvattingen.

Gelijke behandeling van ongebooren leven

Een laatste voorbeeld van ongelijke behandeling is de omgang met ongebooren leven. Zo'n 33.000 kinderen in de moederschoot, wordt in Nederland jaarlijks hun leven ontnomen. Deze discriminatie van ongebooren leven mag niet langer gedoogd worden. Dat geldt nog eens te meer bij kinderen met een handicap. Na prenatale tests worden velen van hen alleen om die reden geaborteerd. Een ernstiger vorm van ongelijke behandeling – waarbij dus zelfs het leven in het spel is! – is niet te bedenken. Juist mensen met een handicap verdienen ook wettelijke bescherming.

Conclusie

Volgend uit dergelijke discussies die de laatste jaren veelvuldig aan de orde zijn gekomen, is er des te meer reden om weer te komen tot een evenwichtige benadering van de grondrechten. Het geloof in gelijke behandeling en het discriminatieverbod zijn de kern van de seculiere moraal. Met kracht zal de SGP zich deze eenzijdigheid blijven verzetten om de grondrechten voor ieder te waarborgen.

Kees van der Staaij
Lijsttrekker SGP

Uit het concept verkiezingsprogramma:

"Het verbod op discriminatie – en zeker de moderne interpretatie ervan – krijgt een te grote plaats in de politieke en rechtspraktijk. Het evenwicht tussen de grondrechten wordt hierdoor verstoord."

Richtlijn Gelijke Behandeling buiten de Arbeid

Langzaam

Sommige onderwerpen hebben zo hun tijd nodig. Een voorbeeld daarvan is de richtlijn gelijke behandeling buiten de arbeid. Formeel: een richtlijn betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele voorkeur. In het najaar van 2007 kondigde de Europese Commissie al aan dat zij met zo'n richtlijn zou komen. En in de zomer van 2008 was het dan zover. In september van dat jaar begon de parlementaire behandeling. Kathalijne Buitenweg van Groen Links speelde een belangrijke rol: zij was rapporteur over het onderwerp.

De richtlijn gaat over allerlei zaken die niet met werk te maken hebben. Het Parlement heeft een heleboel amendementen op het voorstel aangebracht. En in april 2009 heeft het Europees Parlement zijn 'ja-woord' gegeven. De Raad van Ministers – alle ministers van Sociale Zaken van de 27 lidstaten – moet nu het voorstel inclusief de amendementen gaan behandelen. Ze moeten unaniem beslissen.

Voorzitter

Sinds het nieuwe verdrag – het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie – dat op 1 december 2009 in werking is getreden is er een voorzitter van de Europese Unie. Voor de komende jaren de Belg Van Rompuy. Maar daarnaast blijft het oude systeem bestaan dat steeds voor een half jaar een van de lidstaten het voorzitterschap heeft. Die lidstaat bepaalt hoe hard er aan een bepaald onderwerp getrokken wordt. Een overzicht:

Tjechie 1^e helft 2009: heeft bijna alleen aandacht besteed aan het onderwerp handicap

Zweden: 2^e helft 2009: keek wat breder, maar was niet echt voortvarend aan het werk

Spanje: 1^e helft 2010: er kwam wat schot in de zaak.

Veel nieuwe teksten, maar weinig overeenstemming
België: 2^e helft 2010: gezien de interne problemen in België is het de vraag of er voortgang geboekt zal worden. De huidige verantwoordelijk minister zou het onderwerp voortvarend kunnen oppakken.....

Hongarije: 1^e helft 2011: gezien hun opstelling tot nu toe weinig hoopgevend

Polen: 2^e helft 2011: idem

Nederland

De Nederlandse regering heeft een en andermaal gezegd en geschreven dat ze positief staan ten opzichte van deze nieuwe richtlijn, maar dat ze pas tot een eindoordeel willen komen als alle details geregeld zijn. Lees: als er duidelijkheid is over de rechtsgevolgen, de kosten en de baten.

Platform Artikel 19

Het Platform heeft al diverse expertmeetings over de richtlijn georganiseerd. Bovendien informeert ze parlementariërs en andere geïnteresseerden regelmatig. Zowel via de website als via een nieuwsbrief. Op de door de Tweede Kamer in maart van dit jaar gehouden hoorzitting zei de vertegenwoordiger van het Platform Artikel 19 onder meer:

"Hèt argument voor een nieuwe richtlijn die er voor zorgt dat de gronden leeftijd, seksuele voorkeur, chronische ziekte en handicap en geloof en levensovertuiging hetzelfde beschermingsniveau krijgen als de gronden ras en sekse, is dat er geen hiërarchie tussen de gronden dient te zijn. In het kader van de werkgelegenheid is het van belang dat in de verschillende lidstaten ook op het terrein van de goederen en diensten eenzelfde minimale rechtsbescherming op de verschillende gronden is. Dat is zowel van belang voor bedrijven die vestigingen hebben in diverse lidstaten als voor werknemers die in een andere lidstaat willen gaan werken. Een gelijk beschermingsniveau op alle gronden is nu helaas ook noodzakelijk om interne migratiestromen zoals die van Oost-Europese homoseksuelen te voorkomen. Cijfers van de Nederlandse anti-discriminatiebureaus geven aan dat ongeveer 18 % van de ingediende klachten de sector goederen en diensten betreft. Nationale rechtsbescherming op dit terrein wordt node gemist op de gronden leeftijd en handicap. Speciale aandacht verdient hier de verzekeringssector. Een grensoverschrijdende sector bij uitsluiting waar ongerechtvaardigde en ongemotiveerde uitsluiting nog aan de orde van de dag is. Een voorbeeld: uitsluiting/premieverhoging bij aan een hypotheek gekoppelde levensverzekering in geval van reuma, terwijl daarvan bewezen is dat die ziekte geen effect heeft op de levensverwachting."

Hoe nu verder?

Vlak voor de verkiezingen van 9 juni, namelijk op de 7^e, is er weer een vergadering van alle ministers van Sociale Zaken van de lidstaten. De huidige voorzitter, Spanje, zal dan een voortgangsverslag uitbrengen. Het valt te hopen dat dat zo concreet is dat de Belgen er goed mee aan de slag kunnen. Als we optimistisch zijn dan zou er eind dit jaar overeenstemming kunnen zijn in de Raad van Ministers. Lastig is het echter dat over dit onderwerp bij unanimitieit beslist moet worden. Maar stel dat dat gebeurt, wat dan? Dan gaat het voorstel zoals het er dan ligt terug naar het Europees Parlement. En die kunnen het voorstel in zijn geheel aannemen of ... verwerpen. Net zo'n soort situatie dus als in Nederland bij de Eerste Kamer. Tegen die tijd zal het Platform Artikel 19 een advies uitbrengen aan het Europees Parlement. Is het voorliggende voorstel nog goed genoeg om als basis te dienen voor verder beleid, of is het zo mager dat het beter is dat het maar helemaal niet aangenomen wordt. Een uiterst moeilijke afweging!

Platform Artikel 19 is een samenwerkingsverband van de ANBO, Art.1, Chronisch zieken en Gehandicapten Raad, E-Quality en Movisie lesbisch en homo-emancipatiebeleid. 9 mei 2010

www.platform-artikel19.eu
info@platform-artikel19.eu

